

4. JULIJ

V Skofji Loki je bilo zares lepo in slovesno.

Tradicionalno srečanje

Na škofjeloškem gradu se je zbralo 2. julija kar dvajset tisoč članov našega največjega delovnega kolektiva Iskre in gostov iz vse Slovenije.

Proslave so se udeležili tudi vodilni slovenski družbenopolitični delavci, med njimi Sergej Kraigher in Edvard Kardelj. Slednjemu so izročili prvo častno priznanje Iskre za njegov izvirni, ustvarjalni prispevek k razvoju in utrjevanju

nju naše samoupravne socialistične demokracije, še posebej pri razvoju samoupravne organiziranosti SOZD Iskra.

Na slovesnosti so razvili tudi prapor pohodne mladinske enote, v kateri bodo mladi iz delovnih kolektivov Iskre, PTT in RTV obujali spomin na NOB in ohranjali njene tradicije. Na prapor je podpredsednica republiškega odbora ZZB, Dragica Rome, pripela

trak z imenom mladinskega odreda po partizanskih Delavnicah 99 v Starih žagah na Dolenjskem, ki pomenijo zametek naše elektrotehnike.

Na večer pred srečanjem so pripravili bogat kulturni program, v katerem so nastopili člani delovnih organizacij v sestavi Iskre in odprli razstavo del članov društva likovnikov Iskre.

Ljuba Garbajs
Foto: Marjan Garbajs

DOM UPOKOJENCEV TABOR

Bili smo na izletu

Bila je že osma ura zjutraj, ko smo se 29. junija ob sončnem vremenu, zbrali pred domom Partizana na Taboru upokojenci doma upokojencev, da bi šli na izlet. V načrtu je bil tudi ogled modernega doma upokojencev v Domžalah. Prav tako je bil vključen v program obisk Kamniške Bistrice, da bi videli spominsko ploščo, na kateri piše: »Po tej poti se je II. grupa odredov septembra 1942 prebijala z Gorenjske na Štajersko.« Bilo nas je 30 udeležencev tega izleta. Avtobus je odpeljal v smeri proti Domžalam. Prvi postanek je bil v Domžalah pred novim domom upokojencev, kjer nas je pričakal direktor doma Franc Gostinčar, vse prisotne pozdravil in pozval na ogled zelo lepega in modernega doma upokojencev v Domžalah. Mnenje udeležencev je bilo, da so občani lahko ponosni na svoj dom. Direktor nas je povabil na pri-

grizek in kavico. Po okrepčilu smo pot nadaljevali v smeri proti Volčjem potoku. Ta vrt ima več kot 3000 različnih rastlin iz vsega sveta, celo iz Japonske in Kitajske. Z velikim zanimanjem smo si ogledali arboretum in se prepričali, da bi si moral to lepoto ogledati vsak Slovenec in Jugoslovčan. Po ogledu smo nadaljevali pot proti Kamniški Bistrici, se okrepčali in nadaljevali pot proti Ljubljani.

Upokojenci so bili zelo zadovoljni z izletom. V avtobusu se je razlegala slovenska pesem.

Oskrbovanci si želijo še več podobnih izletov po naši domovini.

Zahvala naj gre tudi tovarišici Nini za vzorno organizacijo. Prav tako se zahvaljujemo za prisrčen sprejem v domu upokojencev v Domžalah.

Anton Zrnec
Dom upokojencev
Tabor 10

Priznanje – nova delovna obveza

Med desetimi posamezniki, ki jih je ob dnevu samoupravljalcev Jugoslavije letos izbrala Zveza sindikatov Slovenije in jim podelila priznanje in nagrado za uspešno organiziranje in uresničevanje samoupravljanja v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela ter drugih samoupravnih skupnostih, je bil tudi Edo Sikirič, poslovodja obrata v Gostinskem podjetju Šestica v Ljubljani.

Pogovor je stekel kar »od začetka«:

»Rodil sem se v Dalmaciji na otoku Ugljanu. V družini je bilo osem otrok in družina je s skromno plačo očeta – pomorščaka težko živela. Po poklicu sem visoko kvalificiran natakar, za ta poklic pa sem se odločil zato, da se bom »naje-del«. Tako sem s 14 leti odšel v gostinsko šolo v Opatijo. Do leta 1954 sem bil zaposlen v hotelu Kvarner, nato pa sem prišel v Ljubljano – v hotel Turist. Po odsluženju vojaškega roka v mornarici – 1958 –, sem se vrnil v Ljubljano in se zaposlil v Šestici ter sem tu sedaj že 20 let. Leta 1959 sem bil sprejet v Zvezo komunistov Jugoslavije. Že skoraj od vsega začetka, ko sem se zaposlil, se ukvarjam z vprašanjem položaja delovnega človeka. Moram pa poudariti, da so bile razmere prej popolnoma drugačne. Za nagrado so me predlagali mladinci v delovni organizaciji.

● **Kakšne funkcije imate sedaj v delovni organizaciji in izven nje?**

»Trenutno sem predsednik sindikalne konference delovne organizacije Šestica, predsednik koordinacijskega odbora sindikata SOZD GHT, predsednik občinskega odbora sindikata delavcev gostinsko-turistične dejavnosti, član občinskega odbora sveta zveze sindikatov, delegat družbenopolitičnega zbora in član komisije za družbeni nadzor pri občini Ljubljana Center. Kot sindikalni predstavnik sem bil na VII. kongresu Zveze sindikatov Jugoslavije in kot delegat na VIII. kongresu Zveze komunistov Slovenije.«

● **Lahko poveste nekaj več o svoji vlogi na obeh omenjenih kongresih?**

»Na VII. kongresu Zveze sindikatov Jugoslavije sem razpravljal o razvoju družbenoekonomskih odnosov v gostinstvu in turizmu, na kongresu ZKS pa sem skušal čim bolj nazorno prikazati problematiko gostinstva in turizma, pri čemer sem dal prav poseben poudarek kadrovski politiki, dohodkovnim odnosom in družbenemu standardu gostinskih delavcev. Veste, tu se pojavlja vedno več problemov, ki jih moramo čimprej vsaj delno odpraviti, da se ne bomo znašli v zelo kritični situaciji. Gostinske šole nam dajo namreč dovolj kadra, ki

pa ga mi ne znamo zadržati, ker si ljudje raje poiščejo manj zahtevno delo. Naš delovni čas namreč ne pozna ne jutra ne večera, ne sobote ne nedelje, obenem pa so osebni dohodki precej nizki. Poleg tega imamo zelo slabo urejeno – če sploh je kaj urejeno – vprašanje stanovanj za gostinske delavce. Pri vsakem novo zgrajenem gostinskem obratu ali hotelu bi morali pomisliti tudi na to, da se bo v teh lokalih zaposlilo toliko in toliko ljudi, ki morajo nekje stanovati. Mislimo moramo tudi na to, da je delo – na primer natakarja – precej zahtevno, saj delo z ljudmi ni lahko. Prav tako ni prijetno delati pozno v noč in ne imeti proste skoraj nobene sobote ali nedelje. Tako gostinci raje odhajajo v obrate družbene prehrane ali pa se zaposlujejo v drugih delovnih organizacijah, ki z gostinstvom pravzaprav sploh niso povezane.«

● **Kako pa poteka samoupravljanje v vaši delovni organizaciji?**

»Trenutno smo reorganizirali sindikalno organizacijo.

Iz ene smo prešli na tri osnovne organizacije in konferenco sindikata, poleg tega pa smo ustanovili sindikalne skupine, v katere so vključeni delovni ljudje po posameznih področjih dela. Sicer pa je delo nekoliko oteženo, prav zaradi specifičnega delovnega časa. Zjutraj je namreč precej težko dobiti skupaj vse ljudi, saj delajo pozno v noč, zato smo se začeli dogovarjati, da bomo sestanke organizirali v popoldanskem času. Morali bi biti tudi bolj pripravljeni, kakor do sedaj, ker bo delo tako teklo lažje in hitreje. Zavzemali se bomo za to, da bodo posamezni predlogi in vprašanja pripravljene konkretno in ne šele v osnutku. Kar zadeva samoupravne akte moram reči, da do sedaj še nismo imeli nobenih težav in so jih delovni ljudje v vseh primerih sprejeli in potrdili. Res pa je, da morajo biti dokumenti pripravljene tako, da jih delovni ljudje razumejo in vedo za kaj glasujejo. Napisi morajo biti torej preprosti in razumljivi. Naša delovna organizacija vse te akte v

osnovi dobi že od SOZD GHT in jih je treba le še nekoliko prilagoditi razmeram in specifičnostim delovne organizacije. Prav sedaj moramo upoštevati tudi to, da smo pred združitvijo z Daj-Damom in moramo računati na delo v novih pogojih.

● **Glede na »lepo zbirko« funkcij, ki jih imate, bi bilo pravzaprav zanimivo vedeti, kako vse to družbenopolitično udejstvovanje usklajujete?**

»Res mi to udejstvovanje vzame veliko časa in tisti, ki so v tem primeru najbolj prikrasani, so prav gotovo družinski člani. Sicer pa moram priznati, da sem ob tem, ko sem prejel letošnjo nagrado, začel sam malo intenzivneje razmišljati o svojem delu. Ugotovil sem, da pravzaprav nisem veliko naredil in da me čaka še veliko dela. Zdi se mi namreč, da bi lahko naredil mnogo več, vendar pa obenem upoštevam to, da vsaka stvar zahteva svoj določen čas. Se pa zavedam, da je nagrada, ki sem jo prejel, poleg izrednega priznanja, ki sem ga s tem dobil za svoje delo, tudi velika obveza za prihodnost.«

M. K.

Nagrade borcem za samoupravo

Ob letošnjem dnevu samoupravljalcev Jugoslavije, 27. junija je mestni svet Zveze sindikatov Ljubljana podelil pet nagrad in priznanj za posebne uspehe na področju praktičnega uresničevanja samoupravljanja kot temeljnega odnosa v delovnih organizacijah in samoupravnih skupnostih. Med 64 kandidati, ki so jih predlagale delovne organizacije vseh petih ljubljanskih občin, je bil iz vsake občine izbran po en nagrajenec: Stane Markelj, Vinko Kastelic, Gabrijel Trček, Tončka Habič in Vincenc Šebenik.

To visoko priznanje in nagrado je iz občine Center prejel Vinko Kastelic, družbeni pravobranilec samoupravljanja SRS. V družbenopolitično življenje se je vključil že kot mladinec in to predvsem v organizacijah sindikata. K razvoju in hitrejšemu uveljavljanju samoupravnih odnosov je Vinko Kastelic veliko prispeval kot sekretar republi-

škega odbora sindikata zdravstvenih delavcev v letih od 1962 do 1967 ter kasneje kot predsednik republiškega odbora sindikata delavcev družbenih dejavnosti v obdobju od 1969 do 1974.

Sindikat in tovariš Vinko Kastelic so v tem času nudili delovnim organizacijam veliko strokovne pomoči na področju oblikovanja interne zakonodaje, saj so bili katalogi dela, ki so jih v sindikatu delavcev družbenih dejavnosti izdelali, pomembna podlaga za usklajevanje vrednotenja dela znotraj družbenih dejavnosti ter usklajevanje med gospodarstvom in družbenimi dejavnostmi.

S prvim januarjem 1975 je Vinko Kastelic nastopil kot prvi družbeni pravobranilec samoupravljanja SRS. To svojo pionirsko nalogo je uspešno opravljal ves čas in pripomogel, da se ta, z ustavo določena funkcija uveljavi in organizira kot učinkovit instrument delavcev za hitrejšo uveljavljanje samoupravlja-

nja, varstva družbene lastnine in novih družbenoekonomskih odnosov.

Svoje delo je Vinko Kastelic v veliki meri usmeril tudi v pomoč delovnim organizacijam, ki še iščejo ustrezne oblike konkretnih samoupravnih odnosov. Še posebno se angažira pri uveljavljanju odnosov svobodne menjave dela in delegatskih razmerij v samoupravnih interesnih skupnostih družbenih dejavnosti.

Svoje bogate in dolgoletne izkušnje uspešno uporablja tudi pri uveljavljanju delegatskih razmerij v krajevni skupnosti Krim-Rudnik, kjer je predsednik zbora delegatov v KS.

Nagrado in spominski kipec samoupravljalca je vsem nagrajencem izročil na slavnosti, ki je bila na predvečer dneva samoupravljalcev v Festivalni dvorani, predsednik mestnega sveta Zveze sindikatov Ljubljana Jože Marolt.

M. K.